

Školní autobusy a bezpečnostní pásy

Bliží se období škol v přírodě a školních výletů. Žáci budou za dobrodružstvím cestovat především autobusy. Jaká pravidla musí dodržovat, aby byl výlet bezpečný? Školy by měly požadovat novější autobusy s pásy. Tři děti na sedadle, byť malé, jsou moc.

Od roku 2004 platí v Česku povinnost instalovat do dálkových autobusů, tedy těch, které přepravují výhradně sedící cestující, bezpečnostní pásy. Pro městské a meziměstské autobusy tato povinnost neplatí. I když jsou v dálkových autobusech pouze dvoubodové pásy, které se zapínají kolem beder, i takové připoutání má podle expertů smysl. Rozdíly mezi připoutaným a nepřipoutaným pasažérem v případě nehody totiž mohou být fatální. I proto by na „výlety“ neměly v takovém autobusu jezdit děti mladší tří let, dvoubodovým pásem se totiž nedá přichytit bezpečnostní autosedačka.

Kromě prvních sedadel za řidičem a sedadel za zadními dveřmi a uprostřed poslední řady se v dálkových autobusech poutá pouze dvoubodovými pásy. „Ty jsou oproti těm třibodovým méně efektivní, protože síly působící v důsledku prudkého brzdění či dokonce kolize se koncentrují pouze do oblasti kyčlí, případně částečně do oblasti břicha. Při nehodě mohou poškodit břišní stěnu a vnitřní orgány. V každém případě však udrží cestujícího na sedadle a oproti nepřipoutanému pasažérovi minimalizují riziko vzniku vážnějšího zranění, například při převrácení vozidla,“ vysvětluje Roman Budský z Platformy Vize nula.

Na povinnost připoutat se musí ze zákona žáky i ostatní cestující upozornit řidič a stejnou povinnost má i provozovatel vozidla, který na autobus většinou lepí piktogram s připoutaným člověkem. Cestujícím, kteří nejsou připoutáni, totiž v případě policejní kontroly hrozí pokuta až dva tisíce korun.

„Podle prováděcího předpisu musí být u autobusu registrovaného v České republice, který je vybaven zádržným systémem, viditelně pro každé sedadlo umístěn výrazně zobrazený piktogram, který může být v horní části doplněn textem PŘIPOUTEJTE SE,“ doplnil Budský s tím, že provozovatel může použít i jiné upozornění, ze kterého jasně vyplývá povinnost zapnout bezpečnostní pás. Například světelný panel umístěný v přední části autobusu a viditelný ze všech sedadel.

Kdo by měl na výletech na bezpečnost a splněnou povinnost žáků dohlédnout? Školy a školky, tedy učitelé, kteří mají svěřence během výletu na starosti. Školy by si tedy měly vyžádat novější autobus s bezpečnostními pásy a v případě výletu nebo delší cesty na něm kvůli bezpečnosti trvat. A učitelé potom dohlédnout na to, že jsou žáci při cestě za dobrodružstvím každý na své sedačce a připoutaní. „Řidič sice na povinnost připoutat se upozorní, není ale v jeho silách během jízdy sledovat, kdo tak neučinil,“ dodal dopravní expert.

Povinnost objednat si u dopravce autobus s bezpečnostními pásy školy a školky nemají, je to jen dobře míněná rada expertů. „Ale jelikož jsou jako pedagogický dohled za děti nebo žáky zodpovědné, je v jejich vlastním zájmu dožadovat se novějšího autobusu s pásy. Za nás to rozhodně doporučujeme,“ vzkázala metodička dopravní výchovy z Týmu silniční bezpečnosti Markéta Novotná.

Kolik dětí vlastně smí cestovat na sedadlech autobusu? Podle zákona o silničním provozu nesmí počet cestujících starších dvanácti let překročit povolený počet přepravovaných osob, tedy na jedno sedadlo jedno dítě. Jenže počet dětí mladších dvanácti let zákon neřeší. Ty se vlastně nepočítají na kusy, ale na kila. A tak jich může být více než sedaček, pokud nepřekročí maximální přípustnou užitečnou hmotnost vozidla.

„Rozhodně však nedoporučujeme ani v případě dětí mladších dvanácti let překračovat maximálně přípustný počet přepravovaných cestujících. Pokud sedí každé dítě ve své sedačce, je to pro ně maximálně pohodlné a také bezpečné,“ dodává Budský.

Zájem o autobusy vybavené pásy je podle dopravců v posledních školních měsících velký. Bezpečnějšího cestování se dožadují kromě škol i rodiče dětí, které na výlet vyráží, a dopravci to na konci roku vnímají. Realita cestujících dálkovými autobusy je však jiná. I když je zákon jasný a autobusy jsou vybaveny pásy i piktogramy, ve skutečnosti je využívá jen málokdo. Podle aktuálních informací na webu České observatoře silničního provozu se cestující v autobuse poutají výrazně méně než lidé v osobních a nákladních autech. Vždy se poutá (nebo pouze výjimečně se nepřipoutá) jen 42,5 procenta všech cestujících. A rovných čtyřicet procent lidí v dálkových autobusech bezpečnostní pásy zcela ignoruje. „Je to tristní. I dvoubodové bezpečnostní pásy používané na sedadlech autobusů výrazně snižují riziko vážného zranění při případné nehodě. Severoamerická The National Highway Traffic Safety Administration (NHTSA) uvádí, že v případě čelního nárazu sníží dvoubodový pás riziko smrtelného zranění o polovinu,“ uzavírá Roman Budský.

Autor: Martina Procházková

Zdroj: https://www.idnes.cz/auto/zpravodajstvi/autobusy-skoly-vylety-bezpecnostni-pasy-bezpecnost-nehoda-zakon-povinnost.A190513_145251_automoto_taj